

SEGURETAT

De mitjana, el 7% dels internautes europeus asseguren que han sigut víctimes del robatori de dades personals a través d'internet. GETTY

El drama de les xarxes: “Aquest no sóc jo!”

Demanen més recursos per combatre la suplantació d'identitat

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

Entrar a Badoo i veure la teva foto com a reclam. Rebre trucades per visitar el teu pis que algú ha posat en venda en un portal immobiliari. Obrir el Facebook i llegir al teu perfil entrades que no reconeixes. Trobar-te moviments sospitosos al compte bancari quan el consultes a l'aplicació financera. La suplantació d'identitat a internet pren formes molt diverses i cada vegada més sofisticades. Més enllà del l'ensurt de la víctima, en alguns casos els afectats veuen malmesa la seva imatge i en pateixen les conseqüències en l'àmbit familiar, professional o a la butxaca. Els experts reclamen vies més eficients per lluitar-hi en contra.

El 6% dels internautes espanyols asseguren que han sigut víctima del robatori de dades personals, segons l'eurobaròmetre sobre ciberseguretat del 2015. La xifra se situa lleugerament per sota de la mitjana europea, del 7%. El mateix informe remarca que ha crescut la conscienciació sobre la suplantació d'identitat, però els experts asseguren que encara queda camp per recórrer. “No estem preparats, no sabem com actuar i no som conscients que coses com aquestes puguin passar”, explica Oscar Coromina, professor de la

UAB especialitzat en comunicació digital.

Fonts de l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (AEPD) afirmen que la contractació irregular de serveis de telecomunicacions és un dels principals motius de presentació de queixes a l'agència. Sovint, les víctimes d'aquestes malifetes acaben en fitxers de morosos per un deute que algú ha contret al seu nom. Però més enllà del mòbil econòmic, els experts assenyalen casos en què el robatori de la identitat digital es produeix per perjudicar algú fruit de divorcis, conflictes laborals o amb el ciberassetjament escolar. L'AEPD ha imposat algunes sancions en aquest sentit, com ara una de 2.000 euros a un empresari que va fer servir la imatge d'una treballadora per buscar noies que volguessin fer espectacles lèsbics, i una altra, també de 2.000 euros, a una persona que va obrir perfils amb dades del seu excap.

Recuperar la identitat robada

Si ens veiem immersos en una d'aquestes situacions, com es pot recuperar la identitat sostreta? Hi ha diverses possibilitats: es pot demanar la retirada a les xarxes socials en què ha passat –que estudiaran el cas i repararan el problema–, es pot denunciar a la policia o bé presentar una denúncia a l'AEPD, que estudiarà si s'està vulnerant la normativa de protecció de dades.

“En haver-hi diferents vies –assenyala Coromina– pot ser més difícil per a un ciutadà saber quin és el mecanisme més fàcil per revertir una situació com aquesta”. Rodolfo Tesone, advocat especialitzat en dret digital i president de l'Associació d'Experts Nacionals de l'Advocacia TIC (Enatic) reclama mecanismes més ràpids i eficaços per combatre aquestes males accions, ja que amb molt poc temps poden ser molt lesives per als usuaris.

Tesone demana més recursos per a la policia per investigar els casos de suplantació d'identitat; assegura que només prosperen les investigacions “que tenen conseqüències econòmiques de quantitats elevades o que hagin afectat un volum massiu de persones”. L'advocat també lamenta que no s'hagi tipificat com a delicte específic la suplantació d'identitat, que ara es persegueix a través d'altres figures. “Amb l'increment exponencial que estem veient que s'està produint amb internet, és una llàstima que en la recent reforma del Codi Penal no s'hagi inclòs”. Per prevenir que ens robin la identitat digital, els experts recomanen posar contrasenyes segures, canviar-les sovint, no fer servir les mateixes a tot arreu, vigilar amb el wi-fi comunitari i desconfiar de comunicacions sospitoses. ■